

Länsi- ja Sisä-Suomen Aluehallintoviraston lausuntopyyntö koskien Pakosen vedenottamon lupaehtojen tarkistamista

Ympäristölautakunta 05.10.2023 § 52
190/11.01.00/2023

Länsi- ja Sisä-Suomen Aluehallintovirasto on pyytänyt Ruoveden kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa koskien Pakosen vedenottamon lupaehtojen tarkistamista. Hakijana on Osuuskunta Vesijako. Osuuskunta Vesijaolle on myönnetty vesilain mukainen lupa 22.9.2016 (päätös 78/2016/2) Diaari LSSAVI/1178/2015. Lupaehdoissa oli määräys, että luvan saajan on viiden vuoden kuluttua vedenoton aloittamisesta jätettävä lupahakemus lupamääräysten tarkistamiseksi. Vedenotto on aloitettu vuonna 2018.

Koepumppausten perusteella vettä on pumppauspaikalta arviolta saatavissa 800 m³ vuorokaudessa. (muodostuminen 1300m³/d). Vuorokautiset pumppausmäärät ovat vuosina 2019–2022 olleet keskimäärin 215 m³.

Lupaehtojen mukaan Pakosen pumppaamosta saa ottaa vettä kuukausikeskiarvona laskettuna enintään 300 m³/d. Vedenhankinnan erityistilanteissa ottomäärä saadaan lyhytaikaisesti ylittää. Erityistilanteissa pohjavettä voidaan ottaa enintään 600 m³/d. Tarkoituksena on jatkaa pumppaamotoimintaa samansuuruisena myös tulevaisuudessa.

Lähdealuetta on tarkkailtu lupaehtojen mukaisesti sekä omavalvontaan liittyen. Tarkkailuun on sisältynyt säännöllinen pohjavedenpinnan tarkkailu pohjavesikaivoista neljän kuukauden välein sekä kerran vuodessa analyysit (happi, pH, sähkönjohtavuus, alkaliteetti, kovuus, COD_{Mn}, kloridi, Co₂, nitrittityppi, ammoniunsulfaatti, mangaani, koliformiset bakteerit sekä *E.coli* vesinäyteistä. Viiden vuoden välein talousvesiasetuksen mukaiset ns. jaksottaiset näytteet.

Tehtyjen tarkkailuiden perusteella vedenotolla ei ole ollut vaikutusta pohjavesiesiintymän tilaan ja lähdekasvillisuudelle elintärkeät olosuhteet ovat pysyneet lähes muuttumattomina verrattuna kontrollivuoteen 2017. Muutoksia kasvilajistossa on ollut vähän ja se saattavat olla luontaisia, joihin pumppaamotoiminta ei ole vaikuttanut lainkaan.

Osuuskunta Vesijaon hallitus on 14.3.2023 pitämässään kokouksessa päättänyt esittää seuraavanlaista tarkkailusuunnitelman päivytystä: Tarkkailua jatketaan PIRELY/4976/2015 päätöksen mukaisesti aiempaan tapaan vedenottomäärän sekä pohjaveden pinnankorkeuden tarkkailun osalta. Pohjaveden laaduntarkkailu ja lähdealueen tarkkailu lopetetaan viitaten vuosien 2017–2022 aikana tapahtuneen tarkkailun takia tehtyjen asiantuntijalausuntojen päätelmiin, joiden mukaan nykyisellä vedenottomäärällä ei ole vaikutusta pohjaveden laatuun, eikä lähdealueen luonnonolosuhteisiin.

Ruoveden ympäristölautakunnan lausuntona on, vaikka vesilaitokselta verkostoon johdettavan veden laatuvaatimuksia seurataan säännöllisesti oman tarkkailuohjelman mukaisesti, ei pohjaveden laadun tarkkailua tule lopettaa kokonaan. Näytteen ottoa voi harventaa siten, että laadullisten määreiden pysyessä muuttumattomina, voisi tilanteen tarkistaa viiden vuoden välein otettavilla perusvesinäytteillä ja lähdealueen tarkkailulla.

tarveharkintaisesti voidaan tehdä tarkempia analyyskejä, mikäli lähtevän veden laadussa ilmenee poikkeamia.

Esittelijä	Ympäristötarkastaja Taina Bister
Päätösehdotus	Ruoveden kunnan ympäristönsuojeluviranomainen antaa yllä olevan lausunnon koskien Pakosen vedenottamon lupaehtojen tarkistamista.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Jakelu	